

Bibliothèque Anti-superstitieuse

Tussen 1900 en 1907 publiceerde Jules Bosmans (1853-1928) een 35-tal brochures onder de naam “Bibliothèque anti-superstitieuse”. Bosmans profileerde zich in deze publicatiereeks als een virulent antiklerikaal en een overtuigde rationalist. Hij waarschuwde voor de ongebreidelde macht van de Kerk en zag het Vaticaan als de meest invloedrijke actor op het mondiale niveau. Tezelfdertijd uitte hij zijn ergernis over het beperkte weerwerk dat liberalen en socialisten aan de Kerk boden in België en over het eerder povere alternatief dat deze partijen dachten te kunnen bieden. Bosmans pleitte voor de uitbouw van een moderne seculiere beschaving waarin rede, gelijkheid en tolerantie de hoofdrol zouden spelen.

De publicaties situeren zich in een periode waarin de katholieken (sinds 1884) over een onbedreigde meerderheid in het parlement beschikten en de vrijdenkersverenigingen over hun hoogtepunt heen waren. In dezelfde periode verscheen eveneens te Brussel de “Bibliothèque de propagande”

Het Liberaal Archief bewaart een nagenoeg volledige reeks van de Bibliothèque Anti-superstitieuse. Deze lijst bevat alle titels die verschenen tussen 1900 en 1907. De enkele titels die ontbreken in de verzameling van het Liberaal Archief hebben geen plaatsingsnummer in de rechterkolom.

1900

---

1. Bosmans Jules, *La politique de l'Eglise papale*, 16 p. D-1057
2. Bosmans Jules, *L'inquisition de l'Eglise papale*, 16 p. D-1058
3. Bosmans Jules, *Monita secreta ou règles secrètes de la Maffia*, 16 p. D-1059
4. Bosmans Jules, *La république, la monarchie constitutionnelle et l'église papale*, 16 p. D-1065

1901

---

5. Bosmans Jules, *Les causes du succès de l'Eglise papale en Belgique*, 16 p. D-3462
6. Bosmans Jules, *Les savants contemporains et la foi papale*, 16 p. D-1066
7. Bosmans Jules, *Les vérités de la science physique*, 16 p. D-1062
8. Bosmans Jules, *Les vérités de la chimie minérale*, 16 p. D-1061
9. Bosmans Jules, *Les vérités de la chimie biologique*, 16 p. D-1063
10. Bosmans Jules, *La séparation de l'Etat et des Eglises*, 16 p. D-3359

1902

---

11. Bosmans Jules, *Exposé du projet de réforme de la bienfaisance en Belgique*, 23 p. D-1064
12. Bosmans Jules, *Méthode et doctrine*, 14 p. D-3358
13. Bosmans Jules, *La conquête vaticane de la Belgique*, 20 p. D-3360

1903

---

14. Bosmans Jules, *La liberté des cultes en plein air*, 16 p. D-3361
15. Bosmans Jules, *Mentalité vaticane (a propos d'Alphonse Renard)*, 23 p. D-3464

16. Bosmans Jules, *Le Vatican entre la Bible et les sciences*, 40 p. D-3463
17. Bosmans Jules, *La Vulgate et les sciences*
-

1904

---

18. Bosmans Jules, *Un homme de foi protestante*, 27 p. D-3362
19. Bosmans Jules, *La liberté révolutionnaire et l'oppression napoléonienne*, 51 p. D-3363
20. Bosmans Jules, *Le concordat Buonaparte*, 43 p. D-3364
21. Bosmans Jules, *Le concordat Guillaume*, 34 p. D-3365
22. Bosmans Jules, *Les concordats en droit belge*, 16 p. D-3366
23. Bosmans Jules, *Le domaine national belge et l'Eglise papale*, 24 p. D-3367
24. Bosmans Jules, *Le service public des cultes*, 20 p. D-3368
25. Bosmans Jules, *La personnalité civile de l'Eglise papale en Belgique*, 24 p. D-3369

1905

---

26. Bosmans Jules, *La position constitutionnelle et légale de l'Eglise papale en Belgique*, 39 p. D-2465
27. Bosmans Jules, *Les libéraux belges et l'Eglise vaticane*, 59 p. D-2468
28. Bosmans Jules, *Le péril national et le danger international d'une Belgique vaticane*
-

1906

---

29. Bosmans Jules, *Le domaine d'eau de la Belgique Vaticane*, 21 p. D-3370
30. Bosmans Jules, *La faillite des partis en Belgique*, 31 p. D-2469
31. Bosmans Jules, *Post-scriptum à la trentième*, 11 p. D-3371
-

1907

---

32. Bosmans Jules, *Défi à un complice du Vatican*, 16 p. D-3372
33. Bosmans Jules, *La lutte civilisatrice contemporaine et la Belgique*
34. Bosmans Jules, *La neutralité belge*, 26 p. D-3373
35. Bosmans Jules, *Le camp retranché d'Anvers*